

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Γ'

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 3 του Απριλίου 1908

ΓΡΑΦΕΙΑ Όδου Οικονόμου: αριθ 4 — ΔΡΙΘ. 142

ΚΑΣΣΙΔΑΚΙΣ Ο ΕΚ ΣΟΛΩΝ (Κοίταξε «Νουμά» δρ. 140 σ. 61 τήλ. 2)

ΤΙΜΗ

ΣΤΗΝ ΙΛΙΑΔΑ ΤΟΥ ΠΑΛΛΗ

Η Δημοτική γλώσσα, πού τόσο λυσσα-
σμένα κι άτιμα βρίζεται εδώ, στον τόπο πού
μιλιέται, από μερικούς στενοκέφαλους δασκά-
λους κι από δυό τρία εύνοχισμένα κοπέλια
τους, τιμιέται και δοξάζεται από τους σοφούς
Ευρωπαίους πού βλέπουν τά πράματα με μά-
τια φωτεινά κι όχι με Χατζιδάκιχα ματογυά-
λια, θαμπωμένα από την κακή πίστη και στε-
νοκεφαλιά.

Με χαρά θάν τάκούσουν οι δικί μας, και
με λύσσα οι δασκάλοι, πώς η «Association pour
encouragement des Études Grecques» του Πα-
ρισιού βράβεψε τώρα τελευταία την ΙΛΙΑΔΑ
του κ. Άλεξ. Πάλλη.

Η εξαιρετικιά τιμή πού γίνεται στο πα-
τριωτικό έργο του κ. Πάλλη δεν ανήκει μο-
νάχα στη Δημοτική Γλώσσα και στους τίμιους
δουλευταδες της, αλλά σ' ελάκερο τό Έθνος,
γιατί τό Έθνος ελάκερο τιμιέται σήμερα, αφού
οι σοφοί της Ευρώπης αναγνωρίζουν και βρα-
βεύουνε μιιά έργασία πού βγήκε από τά σπλά-
χνα του Έθνους και φανερώνει πόσο σφιχτοδε-
μένο είναι τό άρχαιο Έλληνικό Πνεύμα με τό
σημερινό και η γλώσσα του Όμηρου με τη
γλώσσα των Δημοτικών τραγουδιώ μας.

Η Ευρώπη, πού έχει σοφούς, τό βλέπει
και τό διαλαλεί. Όταν η Ελλάδα αποκτήσει
σοφούς αληθινούς, κι όχι σοφισταδες και δικο-
λάδους της Γραμματικής σαν τους σημερινούς,
θάν τό δει κι αυτή και θά περηφανεύεται. Ά-
νοιγμα ματιών μονάχα χρειάζεται, και η
ΙΛΙΑΔΑ του κ. Πάλλη είναι μοναδικιά νανοί-
γει μάτια και νά ξεραχνιάζει μυαλά.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΠΕΤΑΛΟΥΔΕΣ

Δέν ξέρω κ' εγώ γιατί, άμ' άγρυπνάει τό Φεγ-
γάρι στον ουρανό, δέ μπορώ νά κοιμηθώ.

Γιά νά διώξω τό πλανερό του φώς, πού με βα-
σανίζει, κλείνω σφιχτά κάθε παραθύρο. Κρύβω τό
κεφάλι από κάτω στα σκεπάσματα. Προσπαθώ άλλο
πράμα νά συλλογιστώ. Ύπνος δέ μοῦρχεται! Με τά
μάτια σφαλισμένα συλλογιώμαι τό Φεγγάρι. Με τά
μάτια όλάνοιχτα μέσ' τό σκοτάδι τό συλλογιώμαι!.. Τί
νά κάμω; Κατεβάζω τό σκέπασμα, και νά το, έχει
γλιστρήσει από της χαρμαράδες του παραθυριού και
περπατεί στο πάτωμα. Τώρα θ' άνεβή στο κρεβ-
βάτι και θά μ' άγκαλιάσει!

Κασσιδάκις Σεβάχ
με δόλοικη Ύποταχτική
πελαγωμένος (άχι!)
στη θάλασσα τή Γλωσσική.

Βλέπω καλά πώς και πάλι άπόψε δέ θά κλέψω
λίγον ύπνο. Τό Φεγγάρι! Ποιός θά μπορούσε νά
τό σβύση για πάντα από τον ουρανό; Νά τό κάμη
νά μην ξαναδείξή πειά τ' άρρωστημένο πρόσωπό του
έμπρός μου! Ποιός θά με λυτρώσει; Κατάντησα
νά τό μισώ τό Φεγγάρι, την άγάτη μου την περα-
σμένη. Τό μάχομαι τώρα όσο τό ποδοῦσα άλλη
φορά. Κι' όσο γύρευα τη συντροφιά του, τή φεύγω
τώρα και τή φοβούμαι... Τό μισώ τό Φεγγάρι! Θά-
θελα νά τό σκοτώσω!

Ήρθες πάλι, έσύ άχτίνα φωτειρή, γλυκτερή σα
φείδι, στο πρόσκέφαλό μου; Δέν είναι ύπνος αυτός!
Δέν είναι ζωή... Τί νά κάμω; Έχω τόσο κουραστή!
Κι' όμως νά πού θά σηκωθώ τώρα και θ' ανοίξω
διάπλατο τό παραθύρι μου. Κ' εμένα, τό Φεγγάρι,
τό βάσανο της ζωής μου της τωραής, θά σέ προσ-
φωνήσω, με λόγια ταπεινά. Γλυκά θά σέ παρακα-

λέσω νά με λυπηθής. Νά σβύσης! Νά χαθής! Νι-
κήθηκα! Στο λέω, χωρίς νά τό κρυφτώ... Δέ ντρέ-
πομαι τό φόβο μου. Χαίρου έσύ τή νίκη σου... Δέ
σέ φοβώμαι! Πρόσωπο με πρόσωπο!

Τώρα πάω νά κοιμηθώ... Ίσως και κοιμηθώ!
Ξέχασα και τον ύπνο μου! Άφησα τον έαυτό
μου στο παράθυρο πολλή ώρα. Τό Φεγγάρι, αυτό
πειά δεν τό πρόσεχα. Τ' άφίνα με τό ήμερο, έρημό
του φώς νά χαϊδέη σκληρά, νά φιλή και ν' άγκα-
λιάζη τό δόλιο μου κορμί, τό κουρασμένο άπ' την
άγρυπνεια. Μέσ' την αδλή, τή φωτολουμένη άπ'
τό Φεγγάρι, ενῶ πλανώ τά μάτια μου άνύσταχτα
και θαμπωμένα, μου σέρνει την προσοχή πειά πολλή
άπ' όλα τά φυτά και τ' άνθια, η δλανθισμένη πα-
σκαλιά. Είναι τόσο μικρούλα, πού φτάγουν τ' άν-
θοφοροτρώμενα κλώνια της ως του παραθυριού τό
ψήλωμα. Έτσι την άγκαλιάζει εδκόλα η ψυχή μου.

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΑΣ

Ἐξ περιγραφῆς μᾶς ἦρθαν τὸν περασμένο μῆνα γιὰ τὸ Διαγωνισμό μας. Ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ κρίνον-
τας, εἶναι οἱ πιώτερες γραμμῆνες ἀπὸ λογογράφους ἀγύμναστους. Ἦθελα νὰ ξέρω ἂν κάθισαν οἱ φίλοι νὰ μελετήσουνε, νὰ ἀναλύσουνε, νὰ μάθουν ἀπόζω, νὰ χαυνέψουν τὰ καλλίτερά μας δημοτικά ἔργα, καὶ μάλιστα τὰ δημοτικά μας τραγούδια, ποῦ εἶναι ἡ βάση τῆς νέας γλώσσας. Νὰ ζυμωθοῦνε μὲ δαῦτα καὶ νὰ μὴν μποροῦν κι ἂν θέλουνε, νὰνεκατέβουνε βαρβαρισμούς δανεισμένους ἀπὸ τὴν καθαρεύουσα.

Εἰπώθηκε καὶ ξαναεἰπώθηκε πὼς εἶναι πολὺ δύσκολη γλώσσα ἡ ρωμαϊκή. Πολὺ δύσκολη καὶ πολὺ ἀπαιτητικιά! Ἐχει νόμους καὶ κανόνες ἀλύγι-
στους, ἀλύπητους. Γράφοντας καθαρεύουσα χάνεις στὴν ἀνάγκη, ἢ καμιά Ἑλληνικουρά, ἢ κανένα δη-
μοτικὸ τύπο γιὰ νὰ πῆς ἐκεῖνο ποῦ θέλεις. Κάνεις φυσικά τὴ γλώσσα τραγέλαφο, καὶ πολὺ μακριὰ ἀπὸ καλλιτεχνική. Μὰ κάτι καταφέρνεις νὰ γράψης δίχως πολὺ κόπο. Στὴ ρωμαϊκή ὅμως τὴ γλώσσα πρέπει νὰ εἶσαι ὁμαλὸς, ὁμοίμορφος κι ὁμοίτυπος, ἀπαράλλαχτα καθὼς εἶταν ὁ Πλάτωνας στὴ γλώ-
σα τὴν Ἀττικὴ, καθὼς εἶναι οἱ σημερινοὶ Εὐρωπαῖοι λογογράφοι, στὴ γλώσσα τοῦ ὁ καθένας.

Αὐτὰ τὰ λέμε ἔχι γιὰ νὰποθαρρῶνουμε τοὺς φί-
λους, παρὰ γιὰ νὰ τοὺς κάμουμε νὰ μᾶς γράψουν καλλίτερα ὕστερ' ἀπὸ μερικοὺς μῆνες γύμναση καὶ μελέτη. Καὶ μ' αὐτὴ τὴ συμφωνία καταπιανόμεσθε τὴν κρίση τῶν ἔργων τοῦς:

Ἄσ' ἄς εἶσο' εὐλογημένος, ἦμιε! Τώρα θὰ κοιμηθῶ. Πειθαίρω.
Ἄσ' ἄς εἶσο' εὐλογημένος, ἦμιε! Τώρα θὰ κοιμηθῶ. Πειθαίρω.
Ἄσ' ἄς εἶσο' εὐλογημένος, ἦμιε! Τώρα θὰ κοιμηθῶ. Πειθαίρω.
Ἄσ' ἄς εἶσο' εὐλογημένος, ἦμιε! Τώρα θὰ κοιμηθῶ. Πειθαίρω.

Τὰ πεῦκα τῆς Χάλκης τοῦ Διάκου Ἀθανάση-
Κάτι σὰν πιὸ γνήσιο ρωμαϊκὸ τοῦτο στὸ λεχτικὸ,

Καὶ τὴ χαιδεύει καὶ τὴν τραγουδεῖ κρυφά. Καλύτερα
τὴν κλαίει... Ἀλήθεια, τί τραβᾷ ἡ ἄμοιρη πασκαλιά
ἀπὸ τὸ Φεγγάρι! Ἀδῆς δὴ ἡ χαρὰ ὁ ἥλιος τῆς
εἶναι, ἡ ἀγάπη τῆς. Τὸ Φεγγάρι τί ἔχει μὲ τὸν ἔρω-
τά τῆς; Ζηλεύει τῆς μυρουδιῆς τῆς; Μισεῖ τῆς ὁμορ-
φίᾶς τῆς... Τὸ ξέρω! Εἶναι ζηλόφονο τὸ Φεγγάρι!

Τώρα μοῦ φαίνεται τὸ φῶς τοῦ ἀγάλια πῶς
ἀπλώνεται καὶ πλημμυρεῖ τὰ πλάσματα τ' ἀέθρα ποῦ
κοιμοῦνται στὴν ἀλή... Θὰ τὰ πνίξῃ! Μ' ἀτήσυχη
ματιὰ κινάζω ἀκολουθώντας τὰ παιγνίδια, τὰ γλι-
στημάτα τοῦ ἀνάμεσα στοὺς κλάδους. Νοιώθω βα-
θιά ὅ,τι νοιώθει κάθε φύλλο, κάθε ἀνθόφυλλο. Εἶ-
ναι σὰ νὰ λέῃ στὸ Φεγγάρι:

— Ἄσ' ἄς εἶσο' εὐλογημένος, ἦμιε! Τώρα θὰ κοιμηθῶ. Πειθαίρω.
Ἄσ' ἄς εἶσο' εὐλογημένος, ἦμιε! Τώρα θὰ κοιμηθῶ. Πειθαίρω.
Ἄσ' ἄς εἶσο' εὐλογημένος, ἦμιε! Τώρα θὰ κοιμηθῶ. Πειθαίρω.

Φύγε!.. Ὅμως αὐτὸ δὲ φεύγει. Ἀλοίμονο! Ὅλο
πυκνότερο τὸ φῶς τοῦ καὶ χλωμότερο κατεβαίνει στὴν
αὐλή. Μοιάζει σὰ βαμπάκι ποῦ χέρια ἀθώρητα τὸ
ξαινουν, τὸ κλώθουν καὶ τὸ ὑφαίνουν, κάνοντας τὰ
δέντρα καὶ τοὺς θάμνους ἀνέμες κι' ἀργαλειούς...
Τώρα ἕνας πέπλος διάφανος σκεπάζει τὴν ἀλή!
Μένει ἀκίνητος, σὰ νεκροσάβανο. Σιγά, ἀπαλὰ κινεῖ-
ται κι' ἀναδεύει. Ἀρχίζει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ζωντανεύει!
Σκίζεται σὲ χίλια δυὸ κομμάτια... Κάθε του ξέφτισμα
εἶναι κ' ἕνα πλασματάκι. Κάθε κουρέλι ἢ ματηλάκι
μοιάζει μὲ φτερούγα, ποῦ πεταίει μοναχὴ χωρὶς νὰ
βαστάη πουλάκι.

... Ἀμέτρητες παρόμοιες πεταλοῦδες φτερουγίζουν
στὴν ἀλή... Ξέρω ἐγὼ τί εἶν' αὐτές! Τὸ Φεγγάρι
τῆς ἔχει στείλῃ. Κ' ἦρθαν νὰ κοροφολογήσουν, μὲ
τὴν προσταγὴ τοῦ, κάθε μυρουδιά, κάθε δροσοστα-
λίδα ἀπὸ τὰ φύλλα καὶ τ' ἀνθόφυλλα. Τ' ἄμοιρα
αὐτά! Γελάστηκαν κ' ἔπιασαν ἀγάπες μὲ τῆς πετα-
λοῦδες... Ἔστησαν χορὸ, ποῦ μὲ ζαλίζει. Παράξενο
χορὸ μὲσ' τὴν ἀλή μου. Μάλιστα τὴν πασκαλιά οἱ
πειὸ πολλὲς τὴν τριγυρίζουν πεταλοῦδες. Καὶ τὴ χο-
ρεύουν. Καὶ χορεύει μαζί τοὺς κ' ἡ πασκαλιά. Κάθε
τῆς φύλλο καὶ λουλουδι εἴπιασε ταῖρι ἀπὸ μιὰ πετα-
λοῦδα. Καὶ χορεύουν!

Γυρίζουν, γυρίζουν οἱ πεταλοῦδες οἱ φανταχτερές.
Μέσ' τοῦ χοροῦ τὴν παραζάλη μένουν πάντα χλωμὲς
κι' ἀψυχες. Κι' ὅμως εἶναι τόσο ἀλαφροκίνητες, σὰ
ζωντανές! Εἶναι ὅμοιες μεταξὺ τοῦς, σὰν ἀδερφές.
Παιδιά ὄλες τοῦ Φεγγαριοῦ... Θέ μου! Σκέπασαν
τὴν ἀλή Μὲ ζάλισαν μὲ τὸ χορὸ τοὺς! Ἀνέβηκαν

ἴσα μὲ τὸ παράθυρο... Ἀρχίζουν καὶ χορεύουν τώρα
γύρω στὰ μαλλιά μου! Ἀπλώνω τὰ χέρια νὰ τῆς
δωξῶ καὶ μοῦ γλιστροῦνε. Μοῦ χαιδεύουν τὸ λαιμὸ...
Μπαίνουν καὶ στὸ κορμὶ μου... Μὲ παγώνουν!

Ἄσ' ἄς εἶσο' εὐλογημένος, ἦμιε! Τώρα θὰ κοιμηθῶ. Πειθαίρω.
Ἄσ' ἄς εἶσο' εὐλογημένος, ἦμιε! Τώρα θὰ κοιμηθῶ. Πειθαίρω.
Ἄσ' ἄς εἶσο' εὐλογημένος, ἦμιε! Τώρα θὰ κοιμηθῶ. Πειθαίρω.

Γι' αὐτὸ οἱ πεταλοῦδες ἦρθαν, γιὰ νὰ μὲ πά-
ρουν. Μαζεύονται κοπάδια στὸ παράθυρό μου. Μαλ-
λώνουν γιὰ νὰ μπουτνε μέσο... Πῶς βιάζονται, πῶς
πολεμοῦν πειὰ νὰ πρωτοπεράσῃ! Καὶ δὲν περνοῦν.
Ἄσ' ἄς εἶσο' εὐλογημένος, ἦμιε! Τώρα θὰ κοιμηθῶ. Πειθαίρω.
Ἄσ' ἄς εἶσο' εὐλογημένος, ἦμιε! Τώρα θὰ κοιμηθῶ. Πειθαίρω.

Τὴν εἶδα καλὰ καὶ δὲ γελάστηκα. Ἦτανε μιὰ
θεόρατη πεταλοῦδα. Εἶχε φτερὰ ἴσα μὲ τοῦ παραθυ-
ριοῦ τ' ἄνοιγμα μεγάλη. Χλωμὴ καὶ διάφανη... Μ'
ἕνα φωτεινὸ, δλοστρόγγυλο μάτι στὴν κοιλιὰ τῆς.
Μπῆκε στὸ δωμάτιο, χωρὶς ν' ἀκουστῇ ὀλότελα τὸ
πέταμά τῆς. Καὶ κατέβηκε κ' ἦρθε καὶ μὲ σκέπασε.
Σὲ λίγο ἐνοιώσα ἕνα βύζαγμα στὰ χεῖλη μου κολλητό.
Γιατὶ πειὰ τίποτα δὲν ἔβλεπα. Ἔνοιωθα μοναχὰ νὰ
μοῦ φεύγῃ ἡ ζωὴ ἀπὸ τὸ στόμα.

Μεσημέρι! Κι' ἀκόμα βρισκομαι στὸ πάτωμα...
Εἶμαι καλὰ πειὰ τώρα... Τί εἶχα; Ναι... Ἄσ' εἶσο'
εὐλογημένος, ἦμιε! Τώρα θὰ κοιμηθῶ. Πειθαίρω.

Γ. ΒΑΣΙΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

Οὐρανία: Ἐμεῖς, τὰ κορίτσια, κάνουμε μιὰ μυστικὴ
ἐταιρεία.

Γιῶργος: Τί εἶναι τὸ μυστικὸ;

Οὐρανία: Δὲν ξέρω ἀκόμη, μὰ θὰ σ' τὰ πῶ ὅλα ἕμα
γίνω μέλος.

Ἐκεῖνη: Μερικοὶ γιατροὶ λένε πὼς τὸ φίλημα ἔχει
βλαφτικὰ ἀποτελέσματα.

Ἐκεῖνος: Μπερδέψανε αἰτία κι ἀποτέλεσμα. Τὸ φί-
λημα γενικὰ προέρχεται ἀπὸ καρδιόπονο.

ΕΝΙΣΜΟΙ

1.

ΜΙΑΞΕΣ

Ἡ ἑλληνικὴ λέξη μπαξές εἶναι παρμένη ἀπὸ
τὰ τούρκικα, κι ἀπὸ τὴ στιγμή ποῦ τὴν προφέρανε
στόματα ἑλληνικά, ἰννοεῖται πὼς ἔπαψε νὰ εἶναι
τούρκικη. Ἔγινε μάλιστα, ὅπως εἶπαμε, πολὺ ἑλ-
ληνική.

Νὰ τὰποδείξουμε ἀπὸ μὲ λίγα λόγια.

Τὸ τούρκικο εἶναι *baghicé*. Ἀδύνατο νὰ μείνῃ
ἔτσι, ἀφοῦ ἀρκετικὸ δίχως τελικὸ *s* δὲν ξέρουμε στὴν
ὀνομαστικὴ τοῦ ἰνικού. Λοιπὸν τουλάχιστο *baghi-
icé-s*.

Ὅχι! Δὲ φτάνει, ἐπειδὴ ἐμεῖς, στὴν κοινὴ
γλώσσα, ἔχομε *ch* δὲν ἔχομε, κ' ἔτσι θὰ τὸ κάμουμε
baghi-sis.

Τὸ ἀρχικὸ τὸ *b*, φυσικά, τὸ βαστοῦμε. Ἀμὲ,

πὼς νὰ μὴν τὸ βαστάξουμε; Κάθε τόσο τὸ λέμε,
ἄμα ποῦμε πρῶτα κ' ἕνα ν ἢ σὰ θέλεις ἕνα μ' τὸν
πατέρα—δηλαδὴ τομ *batéra*, ὁ ἔμπορος δηλαδὴ
ὁ ἔμ *boros*. Ἰδοῦ καὶ καλῆτερο παράδειγμα, ἐ-
πειδὴ σῶθηκε ἡ προφορὰ τοῦ *B* ἀπὸ τὰ πανάρχαια
τὰ χρόνια, ὅταν τὸ προστάτεθε κ' ἕνα μ, μπαίνω=
ἐμ *Báinω*, γαμπρός=*γαμ Βρός*, ἴμπρο=*ἴμ Βρος*
κτλ. κτλ. Κρίμα μόνο ποῦ δὲν ὑπάρχει ξεχωριστὸ
ψηφί νὰ τὸ φανερώσουμε καὶ στὰ μάτια.

Τώρα νάκούσετε καὶ τὸ πιὸ νόστιμο. Κατα-
σταλάξαμε θαρρῶ στὸν τύπο *μα-ght-sés*. Ἄς τὸ
γράψουμε, ἂν ἀγαπᾶτε, καὶ μπαχτσές, γιατί τὸ
ghaïn γίνεται ἀμείσως *ch*, γιατί δὲν πάει τὸ *γ* μὲ
συνακόλουθο *t* καὶ ποτὲ τοὺς δὲν ταιριαζάνε πλάγι
πλάγι ἀφτὰ τὰ δυὸ. Μὰ καὶ τὸ *t* δὲν κάνει στὴ θέση
ποῦ βρῖσκεται. Ἀνάμεσα σὲ δυὸ σύμφωνα, θὰ παρα-
πέση, ὅπως ἀπαράλλαχτα παραπάπεφτε καὶ στὴν
ὠγύγια προϊστορικὴ ἑλληνικὴ. Θυμηθῆτε ὅσα χί-
λιες φορές μάθατε νὰ ξεστηθίζετε καὶ στὸ σκολεῖο,
γίγαντ—, ὄν. γίγαντ—, ἔπειτα γίγα-s, χωρὶς
τὸ παραμικρὸ *T*. Θυμηθῆτε τὰ ὀδόντ-s *λυθένT-s* κι
ὅλα τὰλλα. Ἐδῶ παράπεσε καὶ τὸ *N* μὲ τὸ συν-
ακόλουθο *S*. Παραπέφτει ὅμως τὸ *T*, ἀκόμη καὶ σὰ
δὲν εἶναι στὴ μέση κανένα *N*, καθὼς παραπέφτει καὶ
τὸ *S* τὸ μεσιανὸ, ἐπειδὴ ὁ ἔκτος ἔπρεπε νάχη *S*

καὶ νάναϊ ἐκστὸς, ἀφοῦ χρωστοῦσε νὰ φυλάξῃ τὸ
S τοῦ *εKΣ*, ποῦ τὸ φύλαξε τὸ λατινικὸ *sextus*
(*sextus*). Γιὰ τὸν ἴδιον λόγο εἶπαν οἱ ἀρχαῖοι ἐκ
τοῦ ἀντὶς *εK(S)* τοῦ, ἀφοῦ ἐξ εἶναι ὁ τύπος ὁ σω-
στὸς, ἄχι ἐκ.

Λοιπὸν εἶπαμε μπαχτσές. Καλὲ, δὲ βαριέστε;
ΜπαΧΣές νὰ τὰφήσῃ ὁ λαός; Ἰδέα δὲν ἔχετε τί
τοῦ ζητᾶτε. Τοῦ ζητᾶτε μιὰ ὀνομαστικὴ *δυνΧΣ* ἢ
μιὰ δοτικὴ *δυνΧSi*. Βίβλια! Ὁ ἸΔΙΟΣ ὁ λαός ποῦ
τὴν ὀνομαστικὴ *δυνΧΣ* τὴν ἔκαμε *δυνΧS*, ὁ ἸΔΙΟΣ
ὁ λαός ποῦ τὴ δοτικὴ *δυνΧSi* τὴν ἔκαμε *δυνΧSi*,
ὅσο *X* κι ἂν ἔδειχνε ἢ βίβλια *δυνΧ-s*, ὁ ἸΔΙΟΣ ὁ
λαός, τὸν μπαΧΣέ τὸν ἔκαμε μπαΧΣέ, κ' ἔγινε
ἀμείσως τὸνομα ἙΛΛΗΝΙΚΟ'.

Μ' ἄλλα λόγια, ἰδοῦ λέξη. Ἐξὴν ὅπου βλέπουμε
ἀκόμη καὶ σήμερα τὸ λαὸ νὰ ἐφαρμολῆ νόμους προ-
γονικούς, ἐνῶ κανένα τέτοιο νόμο δὲ μᾶς δείχνει ὁ
ξερὸς ὁ κῆπος τῆς καθαρεύουσας, ὁ παρμένος ἀπὸ τὰ
βιβλία, ἔχι ἀπὸ τὴ ζωὴ. Καὶ μακάρι νὰ κάναμε
ρωμαϊκὲς τίς τούρκικες χῶρες, ὅσο καὶ τίς λέξεις ποῦ
παίρνουμε ἀπὸ τὸν Τούρκο. Σὰν τὸ καταλάβουμε, θὰ
τοῦ πάρουμε ἀλήθεια καὶ τίς χῶρες.